

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.:	26 augustus 2020	Agendapunt:	7 b
Betreft:	Besluitvormend	Proces:	Watersystemen en Waterveiligheid
Portefeuillehouder:	A. van Velde	Programma:	2. Voldoende en gezond water
Route:	DB-AB	Opsteller:	Menno van der Meer

Onderwerp

Vorbereidingskrediet heroverweging KRW maatregelen SGBP2 en SGBP3 Paterswoldsemeer

HET ALGEMEEN BESTUUR BESLUIT:

1. Een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 90.000 om samen met vertegenwoordigers van het Paterswoldsemeer te komen tot een gedragen pakket aan maatregelen voor de derde planperiode KRW (2022-2027).

Inleiding

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit. Waterschap Noorderzijvest heeft binnen de kaders van de KRW de taak de waterkwaliteit binnen zijn beheergebied te verbeteren. In drie planperiodes (2009-2015, 2016-2021 en 2022-2027) wordt toegewerkt naar het behalen van de waterkwaliteitsdoelen, uiterlijk in 2027.

Onderliggend voorstel heeft betrekking op de planperiodes 2016-2021 (SGBP2) en 2022-2027 (SGBP3). SGBP is de afkorting voor stroomgebiedbeheerprogramma, dat iedere planperiode wordt opgesteld.

Het AB heeft op 16 september 2015 een maatregelenpakket voor de tweede planperiode (2016-2021) vastgesteld voor het Paterswoldsemeer om deze KRW-doelen te kunnen halen. In 2018 is gestart met de planuitwerking van een groot deel van de vastgestelde maatregelen voor het Paterswoldsemeer. Daarnaast is het draagvlak voor de maatregelen in de omgeving afgetast. Daaruit werd duidelijk dat omwonenden en belangenorganisaties bezwaren hebben tegen een deel van de voorgestelde maatregelen en dan met name de aanleg van moeraszones in het meer.

Hierop is het project tijdelijk stilgelegd en is samen met een vertegenwoordigers van omwonenden en gebruikers een herstartnota¹ opgesteld. Daarin worden de uitgangspunten geschetst voor de wijze waarop samen gezocht wordt naar alternatieven voor de aanleg van de moeraszones in het Paterswoldsemeer. Ook is afgesproken de KRW-maatregelen voor de derde planperiode (2022-2027) in dit proces mee te nemen, zodat er een totaalpakket ontstaat, waarmee de KRW doelen in 2027 gehaald kunnen worden.

Beoogd effect

¹ <https://www.noorderzijvest.nl/paterswoldsemeer/nieuws-gebiedsprogra/@17600/voortgang-gebiedspro/>

Met het doorlopen van de stappen benoemd in de herstartnota zijn we in staat om, met draagvlak van de omgeving voor de maatregelen, op een meer robuuste en doeltreffende wijze de KRW-doelstellingen van het waterschap in- en rondom het waterlichaam Paterswoldsemeer te realiseren.

1. Argumenten

1.1. *Met vertegenwoordigers van omwonenden en gebruikers is gewerkt aan een aanpak om in co-creatie te werken aan een gedragen pakket aan maatregelen.*

Na de open brief van de beweging recreatie Paterswoldsemeer, is met vertegenwoordigers samengewerkt aan de herstartnota. Onder leiding van een onafhankelijk voorzitter wordt met een inhoudelijke groep en een stuurgroep gewerkt aan een advies voor het AB. We werken daar mee in lijn met de in de toekomstige Omgevingswet voorzien participatieve aanpak.

1.2. *De herstartnota is positief ontvangen door omwonenden en gebruikers*

Met de aanpak zoals beschreven in herstartnota wordt invulling gegeven aan de toezegging om samen met het gebied te zoeken naar een gedragen maatregelenpakket dat een deel van de SGBP2 maatregelen vervangt en invulling geeft aan de SGBP3 maatregelen.

2.1 *De resterende maatregelen planfase 2 worden heroverwogen ten behoeve van een doelmatige aanpak.*

In het maatregelenpakket van planfase 2 staat dat ook 25 hectare moeraszone gerealiseerd wordt en 25 hectare gebaggerd wordt. Deze maatregelen zijn in september 2015 vastgesteld door het AB. Met recent onderzoek is aangetoond dat deze overgebleven maatregelen maar deels en/of in aangepaste vorm nodig zijn om de KRW doelen te bereiken. Met het gebiedsprogramma werken wij met de omgeving toe naar een gedragen alternatief voor deze beide maatregelen.

2.2 *Effecten van in de toekomst te realiseren maatregelen worden nadrukkelijk meegewogen.*

Bewoners en gebruikers hebben zorgen over een mogelijke toename van waterplanten, die het recreatief medegebruik hindert. Voor zowel het alternatief aanleg moeraszones in het meer als het baggeren, worden nu nieuwe voorstellen gemaakt. Door nogmaals samen met bewoners en gebruikers zorgvuldig naar de beschikbare ruimte, de kansen en risico's te kijken, worden de door bewoners verwachte en gevreesde negatieve effecten voor het gebruik van het meer in de toekomst zoveel mogelijk voorkomen.

2.3 *Monitoring en evaluatie maken onderdeel uit van het toekomstige pakket aan maatregelen.*

Zoals in het herstartdocument is aangegeven, is het belangrijk dat het nu op te stellen maatregelenpakket gecontroleerd en gefaseerd uitgevoerd wordt. Ook is langjarige monitoring en evaluatie voorzien. Zo kunnen we zoveel mogelijk bijsturen, mocht de waterkwaliteit sneller verbeteren of het systeem anders reageren dan vooraf bepaald.

3.1 *Een deel van het onderzoek en de planvorming derde planperiode wordt nu al doorlopen met belanghebbenden*

Door nu samen met gebruikers en bewoners niet alleen voor de tweede planperiode, maar ook voor de derde periode de maatregelen door te nemen, wordt het planproces maatregelenpakket fase 3 in de tijd naar voren gehaald. Dit leidt tot een integrale aanpak, waarbij ook de haalbaarheid meteen duidelijk wordt.

2. Risico's & Kanttekeningen

1.1 Ondanks een vooraf afgestemd proces kan niet iedereen zich vinden in de maatregelen

Hoewel de gewijzigde scope voor de tweede en derde planperiode onverminderd invulling geeft aan realisatie van de doelstellingen is het goed denkbaar dat de vormgegeven maatregelen niet bij alle omwonenden en gebruikers enthousiast worden ontvangen. Dit kan ook pas blijken, als daadwerkelijk de voorbereiding van de uitvoering wordt opgepakt. Dit kan niet geheel worden voorkomen. Wel doen we er alles aan om zo goed mogelijk rekening te houden met de opvattingen van betrokkenen en belanghebbenden.

2.1 Het KRW SGBP 3 proces voor alle KRW-waterlichamen heeft een andere planning

Het vaststellen van het maatregelpakket SGBP 3 voor alle waterlichamen kent een vastgelegd tijdschema. Het totale ontwerppakket wordt op 26 augustus door het AB vastgesteld. De voor het Paterswoldsemeer daarin opgenomen maatregelen zijn gebaseerd op de voortgang van het proces van co-creatie tot dan toe en daarmee globaal en niet getoetst op draagvlak in de brede omgeving. In de winter 2020-2021 is deze duidelijkheid er wel en zal het AB de uitkomsten van het co-creatieproces ter besluitvorming voorgelegd krijgen. Deze bijgestelde en meer gedetailleerde KRW-maatregelen Paterswoldsemeer kunnen dan najaar 2021 als onderdeel van het definitieve maatregelpakket 2022-2027 door het AB worden vastgesteld. Deze aanpak vergt uitleg in de omgeving.

2.2 KRW doelen blijken niet haalbaar met consensus van omgeving.

Het kan zijn dat het niet lukt om een maatregelenpakket te maken waarmee de KRW-doelen 2027 daadwerkelijk worden gehaald en dat ook kan rekenen op draagvlak in het gebied. In dat geval moeten de KRW-doelen worden bijgesteld. De KRW regelgeving biedt deze mogelijkheid, maar dan is een goede onderbouwing van de onmogelijkheid om de doelen te halen, noodzakelijk.

Financiën

In dit voorstel wordt verzocht om een krediet voor de heroverweging van de maatregelen en gedeeltelijke planvorming beschikbaar te stellen van EUR 90.000,-. Dit betreft kosten derden, die in 2020 geheel worden besteed. Op basis van het financieel beleid worden aan dit krediet geen te activeren uren en rente toegerekend.

Kapitaallasten aanvullend krediet

De kapitaallasten die hieruit voortvloeien zijn €20.000 bij een rekenrente van 2 % en een gemiddelde afschrijvingstermijn van 5 jaar.

Dekking

Met dit krediet is geen rekening gehouden in het jaarplan 2020 en verder. Na besluitvorming zal dit in het jaarplan 2021 en verder worden opgenomen.

Communicatie

Voor het gebiedsprogramma Paterswoldsemeer is een communicatiestrategie opgesteld. Deze sluit aan op de Herstartnota en de daarin gestelde uitgangspunten en het tijdpad. Het communicatieplan is besproken en vastgesteld in de stuurgroep. Uitgangspunt is dat we de omwonenden en gebruikers van het Paterswoldsemeer goed informeren en op enkele momenten concreet betrekken in het proces. Vanwege de Corona-maatregelen gebeurt dit hoofdzakelijk digitaal, via een speciaal daarvoor ingerichte website: www.noorderzijvest.nl/paterswoldsemeer.

Deze projectwebsite is daarmee het belangrijkste informatie- en communicatiekanaal. Op deze manier worden omwonenden en gebruikers van het Paterswoldsemeer op een volledige en overzichtelijke manier geïnformeerd. Behaalde resultaten gedurende het proces worden via deze projectensite gedeeld en bij het behalen van belangrijke mijlpalen zetten we ook andere middelen in, zoals een digitale nieuwsbrief, huis-aan-huis brief en persbericht.

Op twee momenten wordt het gebied gevraagd te participeren: tijdens de verkenningsfase is opgeroepen om concrete ideeën/suggesties aan te leveren, in de keuzefase worden kansrijke maatregelen op de projectsite gepresenteerd en opmerkingen daarover opgehaald.

Uitvoering

Het bijgestelde maatregelenpakket PWM zal in de winter 2020-2021 ter besluitvorming worden voorgelegd aan het AB. Voorjaar 2021 vindt inspraak over het totale KRW maatregelenpakket NZV plaats via de ter inzage legging van het ontwerp-stroomgebiedbeheerplan 2022-2027. Definitieve vaststelling is voorzien najaar 2021. De nadere planvorming en realisatie worden opgenomen in de programmering van het waterschap.